

DJE JI PODLISTAK »HRVATSKE RIJE I«

Broj 170

Hrcke

23. studenoga 2018.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi čitatelji *Hrcka*

Pred vama je još jedan broj našeg zajedničkog podlistka, a ovo izdanje bismo mogli nazvati i malim jubilejom. Naime, pred vama je 170. broj *Hrcka*. Priznat ćete: nije mala stvar. Kroz ovih 170 brojeva neki od naših prvih čitatelja izrasli su u odrasle ljude. Radovali smo se svakom vašem crtežu, stihu, pismu i sve one velike uspjehe objavili smo na stranicama *Hrcka*.

Neka naš *Hrcko* i nadalje bude svima na radost!

Vjerovali ili ne, ali naše slavlje tek počinje. Sljedećeg mjeseca (prosinc) bit će točno 15 godina otkako je izašao prvi broj; dakle, *Hrcko* u prosincu ima rođendan. S obzirom na to da je prosinac pun aktivnosti, *Hrcko* će rođendan proslaviti na maskenbalu, ali bit

ćete na vrijeme pozvani.

U ovome broju donosimo niz zanimljivosti. Vjerujem da ste već poslali radove za natječaj *Njive djetinjstva*, jer organizatori pripremaju sjajne nagrade. Kad će što biti pročitajte na sljedećim stranicama.

Na stranicama duhovnog kutka donosimo mini vodič kroz došašće, vrijeme pripreve za Božić. Da, dobro ste pročitali, Božić, koji stiže jaaako brzo. Kad već krene advent, znate da je tu i sv. Nikola, sv. Barbara, sv. Lucija, Materice, Oce, Božić... ups, zaboravila sam najvažniji »blagdan« – raspust. Kad izađe sljedeći broj *Hrcka*, onaj rođendanski, znajte da je kraj polugođa na vratima. Stoga knjigu u ruke, mobitele na police i latite se, nemoj da netko mora raspust provesti ispravljajući ocjene!

Vidimo se na akademiji u čast Jakova Kopilovića.

Do tada, kako kaže naša Ana Marija:

Да пабачэння, сябры

Željka

IMPRESUM

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Željka Vukov

Suradnici: Ivana Petrekanić Sič, Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska, Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Ivana Matić, Katarina Čeliković, Slađana i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romić

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Ilustracije: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov

Obrada fotografija: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Stogodišnjak Jakova Kopilovića

Da vam se predstavim...

Zovem se **Jakov Kopilović**. Rođen sam 9. srpnja 1918. godine u Subotici. Moja obitelj je bila siromašna, radnička. Tata mi se zvao **Stipan**, a mama **Marija**. Djetinjstvo i mladost proveo sam u subotičkom kvartu *Ker*, gdje sam pohađao osnovnu školu.

Volio sam ići u školu, ali sam zbog siromaštva morao prekinuti školovanje. Zato sam morao početi raditi. Radio sam različite poslove, a bio sam i kondukter subotičkoga tramvaja s kapom na kojoj je bio broj 32!

No, ipak sam uspio završiti školu – u Zagrebu sam postao profesor književnosti, ruskog i francuskog jezika.

Volio sam raditi u školi, pa sam kratko bio ravnatelj *Golubove škole* (danas OŠ *Matko Vuković*). Bio sam ravnatelj i subotičke Gradske knjižnice. A onda sam se razbolio. Posvetio sam se mojoj velikoj ljubavi – pisanju!

Moj hobi – trčanje

Jako sam volio sport, napose atletiku! I bio sam uspješan! Toliko sam volio trčati da sam pobjeđivao na natjecanjima. Trčao sam na 1.500 i 3.000 metara!

Najbolji pojedinačni rezultat postigao sam 1942. – drugo mjesto na Prvenstvu Zagreba na 10.000 m te na Prvenstvu Hrvatske u Zagrebu. Kao član *Concordije* osvojio sam ekipno Prvenstvo Hrvatske 1944., pokal Hrvatskog atletskog saveza (HAS) 1943. i 1944. te ekipno Prvenstvo Hrvatske u šumskom trčanju 1943. Bio sam i prvak Jugoslavije 1959. i 1961. Bilo je i drugih uspjeha, ali ponosan sam na to što sam bio reprezentativac i što su moji učenici postigli velike uspjehe.

Bio sam i atletski međunarodni sudac s više od 600 suđenja.

Moja najveća ljubav – pjesništvo

Moja prva pjesma *San* objavljena je 1938. u subotičkome časopisu *Klasje naših ravni*, a od tada sam ih napisao puno. Pjesme sam objavio u mnogim književnim časopisima i kalendarima u Hrvatskoj i Vojvodini.

Do ovog mog stotog rođendana pjesme su mi izašle u dvadeset knjiga. Ako biste me pitali o čemu sam pisao, onda je moj odgovor – o zavičaju i ljudima. Volio sam pisati o Subotici, o ljubavi, i o djeci.

Rođendanska proslava

Proslavu 100. rođendana pjesnika **Jakova Kopilovića** priređuju *Hrvatsko nacionalno vijeće*, NIU *Hrvatska riječ* i Zavod za kulturu vojvođanskih Hrvata u četvrtak, 29. studenog, u Hrvatskom kulturnom centru *Bunjevačko kolo* u Subotici s početkom u 19 sati!

U bogatom programu bit će predstavljena nova knjiga sabranih pjesama Jakova Kopilovića *Ponad jablana sunce*, te dodijeljene nagrade najboljim autorima literarnih i likovnih radova na natječaju. I još mnogo lijepih iznenađenja! Vidimo se!

K. Č.

Jakov Kopilović kao dijete

Znamo lijepo kazivati naš materinski jezik

Što znate o smotri recitatora na hrvatskom jeziku?

Znate li da je u Subotici 9. studenoga održana XVII. Pokrajinska smotra recitatora na hrvatskom jeziku?

Znate li da je organizator bila Hrvatska čitaonica?

Znate li da je na njoj sudjelovalo oko 90 recitatora iz cijele Vojvodine: Monoštora, Sonte, Berega, Vajske, Plavne, Petrovaradina, Surčina, Tavankuta, Đurđina, Male Bosne i Subotice?

Znate li da su se recitatori natjecali u tri dobne skupine: mlađi uzrast (od 1. do 4. razreda osnovne škole), srednji uzrast (od 5. do 8. razreda) i stariji uzrast (srednjoškolci i studenti)?

Znate li da je recitatore ocjenjivalo tročlano povjerenstvo u sastavu: **Željka Zelić Nedeljković**, pjesnikinja, te **Suzana Vuković** i **Ljubiša Ristović**, glumci Narodnog kazališta u Subotici?

Znate li da su svi sudionici smotre dobili prekrasne knjige koje je osigurala Hrvatska čitaonica, da je žiri dodijelio 25 pohvalnica i nagradni izlet u Osijek, ali da će s njima putovati još 14 sudionika smotre kao poticaj za njihov rad i trud?

Znate li imena nagrađenih recitatora? Evo ih:

Mlađi uzrast:

Borna Dulić, Martin Dulić, Nikolina Jurić, Antonija Kujundžić, Ana Kusturin, Dalibor Matin, Minea Matković, Marjan Rukavina, Magdalena Suknović i Lana Šarčević.

Srednji uzrast:

Klaudija Bašić, Ana Marija Horvacki, Ivan Huska, Marija Magdalena Huska, Katarina Ivanković Radaković, Luka Ješić, Larisa Limani, Marija Milodanović, Barbara Piuković, Lana Vojnić Hajduk i Lucija Vukov.

Stariji uzrast:

Marija Brzić, Lucija Ivanković Radaković, Tereza Kujundžić i Sara Vuković.

Znate li i imena onih recitatora koji će također putovati u Osijek kao poticaj za njihov budući rad? To su: **Andrea Ber, Marko Brdar, Ana Kolar, Marijana Gadžur, Lana Krstin, Valentina Ostrogonac, Tanja Stantić, Marin Šimunović, Lea Vojnić Purčar, Martin Vukov, Emil Cvijin, Mirjana Milodanović, Josipa Stantić i Martin Virag.**

Znate li kada će biti realiziran izlet u Osijek?

E, to ne znamo ni mi. Ali znamo da ćemo vas u narednom broju *Hrcka* izvijestiti o tom zanimljivom izletu.

B. I.

Do Zagreba na krilima mašte

Zatvaranje Mjeseca hrvatske knjige uvijek je u znaku Nacionalnog kviza za poticanje čitanja Knjižnica grada Zagreba, jer toga dana (15. studenog) svake godine djeca iz cijele Hrvatske ali i Subotice okupe se u Zagrebu kako bi prisustvovali završnoj priredbi i javnom izvlačenju nagrada. Tako je bilo i sada. Posredstvom Gradske knjižnice Subotica, kao dobitnice glavne nagrade, u glavnom gradu Hrvatske boravile su **Mila Kujundžić** (OŠ *Ivan Milutinović*) i **Katarina Ivanković Radaković** (OŠ *Matko Vuković*). Tijekom tri dana, koliko je trajao njihov izlet, imale su brojne aktivnosti, a sve zahvaljujući tome što su čitale i popunile online upitnik. Na ovom putu bile su u društvu **Bernadice Ivanković** i **Jelene Rodić**, djelatnica Gradske knjižnice Subotica. Bilo je to putovanje na krilima mašte, baš kao što je i sam kviz naslovljen *Do baštine na krilima mašte*. Evo njihovih dojмова:

»Put do Zagreba je bio jako veseo i baš smo se zabavljali. Kada smo stigli, smjestili smo se u hotel *Central* koji je bio jako lijep. Išli smo u kino i gledali film *Kuća magičnog sata*. Iako smo bile umorne od puta, film je bio jako dobar i nitko nije zaspao tijekom njega. Sljedeći dan smo išle na dodjelu nagrada u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu. To je najveća knjižnica u Hrvatskoj. Ovdje smo upoznale i spisateljice čija smo djela čitale u kvizu. Poslije programa i zajedničkog ručka, išle smo u šetnju Zagrebom, ali smo se često zaustavljali jer je mnogo ljudi poznavalo Bernadicu. Shvatili smo da je ona tamo jako popularna. Dok smo razgledali grad nisam mogla prestati gledati u predivne zgrade. Večer je bila rezervirana za koncert. Išle smo u čuveni *Lisinski*! Bila sam jako uzbuđena, a poslije koncerta sam oduševljeno komentirala prekrasno sviranje orkestra i pjevanje hora. Prije odlaska na počinak vozile smo se tramvajem. I ova nam je želja bila ispunjena. To je bilo posebno iskustvo. Posljednjeg, trećeg dana imali smo obilazak Zagreba s vodičem. Uh, to je bilo jako dobro. Vozili smo se uspinjačom. Taj pogled oduzima dah kao i građevine, a posebno crkva Svetog Marka kod koje smo se poprilično zadržali. Posjetili smo i muzej posvećen *vatrenima*, hrvatskoj nogometnoj reprezentaciji. To se ne može riječima iskazati. Mila i ja smo bile jako sretnе što smo tamo bile. Vidjeli smo neke njihove pokale i sve dresove koji su se koristili kroz povijest. Preostali dio dana proveli smo na Sajmu knjiga *Interliber*. Čak smo malo pomagale i u izboru knjiga za knjižnicu, ali i u nošenju istih. Jedva čekam da ih posudim u našoj knjižnici. Nakon obilaska i kupovine, bile smo gosti *Školske knjige* koja nas je i darivala. Nažalost, poslije ova tri prekrasna dana morali smo se vratiti doma. Nisam htjela ići kući, jer je Zagreb jedan predivan grad kao i ljudi u njemu. Možda ću u Zagrebu studirati«, napisala je Katarina Ivanković Radaković.

»U Zagrebu sam se odlično provela. Grad je jako lijep i uživala sam šecujući se po njemu. Bila sam sretna kada smo obilazili razne spomenike i povijesne građevine. Također sam bila jako uzbuđena kada smo bili u muzeju koji je posvećen *vatrenima* gdje smo se slikale. Svidjelo mi se i kada smo bili u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici kao i na Dječjem odjelu Knjižnice grada Zagreba, gdje su nas srdačno primili. Ovo putovanje ću također pamtiti i po dobrom društvu« napisala je Mila Kujundžić.

Poruka za kraj: isplati se čitati!

B. I.

Vjetar brke suče

Izenada hladni vjetar pokazao zube!
 Što li ga je razljutilo, svi se ljudi čude.
 Do jučer je vrlo lijeno u granama snio.
 Nenametljiv i kulturan oduvijek je bio.
 Obrve je podigao pa s visine gleda.
 Na svakoga drsko viče, nikom vani ne da!
 Sa sušila krade robu pa pravi kovitlac!
 Skida kape! Mersi kose! Taj nevaljalac!
 Brke suše jer snijeg kreće i pahulje lete,
 pa na radost sve dječice on pravi konfete.
 Al' pristojno ipak nije pojavit se tako
 jer kad hladna zima stiže, želi znati svatko!

Natali Šarić

KNJIGA baš za mene

JULIJANA MATANOVIĆ:

Vežanje tenisica s jednom nepoznanicom

Vjerujem da ste svi barem jednom doživjeli pritisak kako bi morali biti najbolji, ili da morate biti odlični, ili kako četvorka nije zadovoljavajuća ocjena. To se dogodilo i dječaku **Leonu**. Budući da je njegova mama bila radijska spikerica osobno ju pogađaju četvorke u rubrici za pismeno i usmeno izražavanje njezinog sina jedinca. Tako ga ona šalje u ljetnu školu kreativnog pisanja i govornišva na otok Prvić. Iako je u početku na sve načine pokušavao izbjeći tu nevolju u koju je upao, ipak se nađe na otoku i tamo mu se događaju nepredviđene avanture. Cijela radnja romana se zapravo dešava u sedam dana a u njoj pored Leona i mame **Nede** sudjeluje i otac **Ivan** i baka **Sara**. Iako je tema preopterećenost učenika školskim i izvanškolskim aktivnostima priča je prilično duhovita i preporučujem je kako djeci tako i odraslima. Možda se netko i prepozna u njoj.

B. I.

NAŠE RIČI

Zima na pragu

Sidim ja tako u postelji i molim: »Bilog dana eto k nama, hajdmo k Bogu s molitvama...«. Kad sam izmolio, povirivam kroz pendžer i vidim: mraz je na caklu. Lipo je kazla moja nana: »Kad prvi put vidiš da se pendžeri mrznu, znaš da je zima ode«. Sidim ja i dozivam moju snašu: »Mande, donesi mi vrućeg mlika pa da idem cipat drva, triba ložit, zima je«. Dođe meni Manda s mojim lončetom, pa kaže da navučem opakliju, jel zdravo duše, pa se tribam pazit da niku bolu ne zapatim. Izađem napolje, nacipam drva i propalim. U peći lipo pucketa, pa mi dođe da sidnem na šamedlu, mrvim kuruze i divanim s mojom Mandom cili dan.

Postelja – krevet, mjesto za spavanje
 povirivat – virit, pogledavat;
 pendžer – prozor
 caklo – staklo
 kazat – reći, izgovoriti
 nana – majka
 ode – ovdje
 snaša – nevjesta, mladenka;
 cipat – cijepati, sjeći
 lonče – kositrena šalica s drškom, najčešće crvena ili plava na bijele tufne ili sa slikom;
 opaklija – krzneni ogrtač, kabanica (od ovčijeg krzna)
 duvat (duše) – puhati
 bola – bolest
 zapatit – nešto steći, doći do čega;
 šamedla – šamla, niski drveni stiočić, niska prijenosna sjedalica;
 drimat – odmarati, odspavati

Piše: Ivana Matić

Hrvatski jezik

GDJE nije KAMO

Pitate li prijatelja kuda će, a on počne nizati ulice kojima će doći do odredišta, možda će vam biti čudno zašto vam nije jednostavnije odgovorio. Krivica nije njegova, nego u loše postavljenom pitanju. Pitamo li kuda ideš, želimo doznati smjer, a ne cilj kretanja. Nije vas zanimalo put, već cilj njegova puta. Kamo je on to krenuo? Tako ga trebamo i pitati: »Kamo ideš?« Odgovor može glasiti: »Idem u Osijek, k baki, ka Goranu...«

Uz glagole kretanja (ići, trčati, putovati...) nije dobro koristiti prijedlog »kod«, a često čujemo da netko ide kod bake ili kod liječnika. Tako možemo odgovoriti samo na pitanje gdje smo bili, ali ne i kamo smo išli. Odgovor na pitanje gdje smo bili može biti različit: kod kuće, u školi, u sestre, na folkloru, a kamo smo išli: kući, u školu, k sestri, na folklor.

Prilozi kamo i kuda upotrebljavaju se želimo li saznati cilj i smjer kretanja, a prilog gdje raspitujemo li se o boravku na kakvu mjestu.

Upiši gdje, kamo ili kuda.

- _____ ste sinoć bili? Bili smo u kinu.
 _____ ideš? Idem kući.
 _____ ideš? Idem preko trga.
 _____ putuješ? Putujem u Senj.
 _____ putuješ? Putujem autocestom.
 _____ živiš? Živim u Subotici.

Upoznajmo vršnjake...

Zovem se **Filip Radičev**

Učenik sam 3. razreda OŠ Moša Pijade u Bregu.

Obitelj: mama Marija (36), tata Martin (40) i sestra Tarja (12)

Ili-ili

grickalice / **slatkiši**

trenirka / **traperice**

jutro / **večer**

film / knjiga

voće / povrće

bijelo / **crno**

selo / grad

tamburaš / zabavljaci

sport / folklor

TV / kompjutor

ljetovanje / zimovanje

bicikl / pješačenje

matematika / hrvatski

more / planina

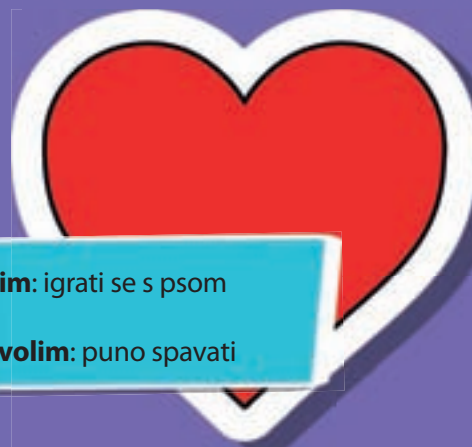
stan / **kuća**

pas / **mačka**

košarka / **nogomet**

lagano / **brzo**

mobitel / tablet

Volim: igrati se s psom

Ne volim: puno spavati

Preporučam:

knjiga: Sve znanje o životinjama

bend: Twenty one pilots

pjesma: Banditos blurry face

film: Knjiga o džungli

kompjutorska igrica: Call of duty

Poruka: Volite, smijte se, pjevajte i uživajte u čitanju *Hrčka*!

PUTUJEMO,
PUTUJEMO...
KAMO?

Bok svima! Danas vas vodim u... pogađajte kamo!

1. Kopnena država (bez izlaza na more) uglavnom ravničarska, bez prirodnih granica, ima površinu od 207.600 km². Susjedne zemlje su Rusija na istoku i sjeveroistoku, Latvija na sjeveru, Litva na sjeverozapadu, Poljska na zapadu, te Ukrajina na jugu. – KOJA JE OVO ZEMLJA?

2. Najduža rijeka u ovoj ne tako maloj državi je Dnjepar, čiji je tok dužine 595 km. Rijeka je plovna kroz ovu državu, pa se i koristi, iako je zaleđena od prosinca do ožujka. Nju su opisivali mnogi pisci koji su živjeli u ovoj državi, koja inače ima pet dobitnika Nobelove nagrade za književnost! DRŽAVA SE ZOVE?

3. Razvijena je industrija traktora (Tvornica traktora Minsk, Borisov Works of Automobile and Tractor Electric Equipment), kamiona, autobusa, vojnih vozila i drugih poljoprivrednih i građevinskih strojeva, zatim kemijska, tekstilna i drvoprađivačka industrija. GDJE SMO?

4. Glavni grad ove države je Minsk, »grad fontana i jezera«, kako ga opisuju mnogi pisci i umjetnici. Kroz njega plove i fontana na rijeci! Kroz grad teče rijeka Svislač, koja okružuje »Otok suza«, na kojem se nalazi kapelica podignuta vojnicima poginulim u II. svjetskom ratu. ZNATE LI KOJA JE OVO DRŽAVA?

5. Zastava se sastoji iz tri polja – vertikalnog bijelog polja na kome se nalazi crveni motiv narodne nošnje i koje

zauzima 1/9 širine zastave, horizontalnog crvenog polja koje zauzima gornje 2/3 preostalog dijela i zelenog polja koje zauzima donju trećinu preostalog dijela (označava da je 40% ove zemlje pod šumama, u kojima živi najveća životinja u Europi – europski bizon!).

ČIJA JE OVO ZASTAVA?

MI SMO U... BJELORUSIJI! Iako se u ovu zemlju rijetko turistički putuje, vrijedi ju upoznati!

»Да пабачэння, сябры« – »Do viđenja, prijatelji!«

Vaša Ana Marija

OBOJIMO ADVENTSKE DANE

ISUS - RADOST SVIJETA

Bog - stvaranje svijeta i čovjeka

Adam i Eva - grijeh i kajanje

Noa i dug

ISUS - SVJETLOST SVIJETA

Jakov - Bog je uvijek s nama

Josip egipatski - oprostjenje

Moj Bog n

ISUS - NADA SVIJETA

Salomon - Bog daje mudrost

Ilija - slavimo Boga

Zaharija i - povjeren

ISUS - MIR SVIJETA

PUT DO BETLEHEMA - Badnji dan

ISUS - NAŠ S

i duga - obećanje

Abraham - vjerovati Bogu

Sara - uslišane
molitve

Izak - Bog nas štiti

Mojsije -
Bog nas vodi

Zapovijedi -
put do sreće

Samuel - Bog ima
plan za nas

David - Bog gleda
naše srce

Marija i Elizabeta
vjerjenje u Boga

Ivan Krstitelj - pripravit
put Gospodinu

Josip - dobrota i
blagost

Marija - čistoća duše

NAŠ SPASITELJ - Božić

Draga djeco, ovoga došašća (adventa) mogli bismo proći kroz biblijsku povijest, sve od stvaranja svijeta do Kristovog rođenja. Svaki dan imate priliku obojiti jednu sličicu, te se sjetiti nekog starozavjetnog ili novozavjetnog događaja koji vam može pomoći da malo razmislite o biblijskim likovima koji nam donose poruku o tome kako nas Bog voli i pazi na nas. Želim vam svima radostan i raznobojan advent!

Ana Kolar, 4.r - OŠ *Moša Pijade* Bereg

Damir Mesaroš, 4.h – OŠ *Sveti Sava* Subotica

Darijana Šefer, 4.a – OŠ *Matija Gubec* Tavankut

Ema Tucakov, 6 godina – *Petrovaradionica*

Kristijan Pelhe, 4.e –
OŠ *Ivan Milutinović* Mala Bosna

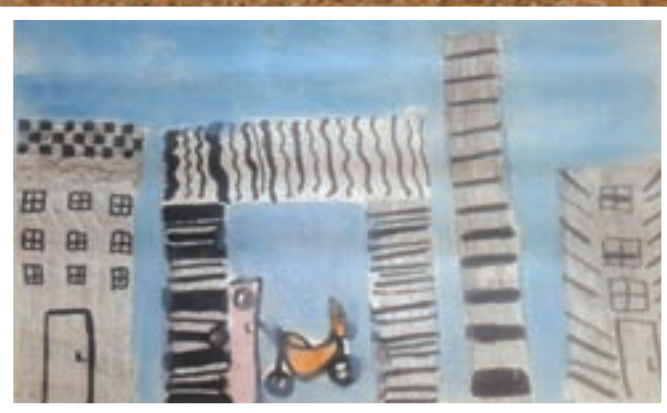

Nikolina Jurić, 2.a – OŠ *Matija Gubec* Tavankut

Lea Rica, 1.r – OŠ Moša Pijade Bereg

Manuela Šimon, 4.h – OŠ Sveti Sava Subotica

Ivona Pejak, 2. b –
OŠ 22. Oktobar Monoštor

Marko Brdar, 3.a –
OŠ 22. Oktobar Monoštor

Ivana Kaić, 2.a –
OŠ Matija Gubec Tavankut

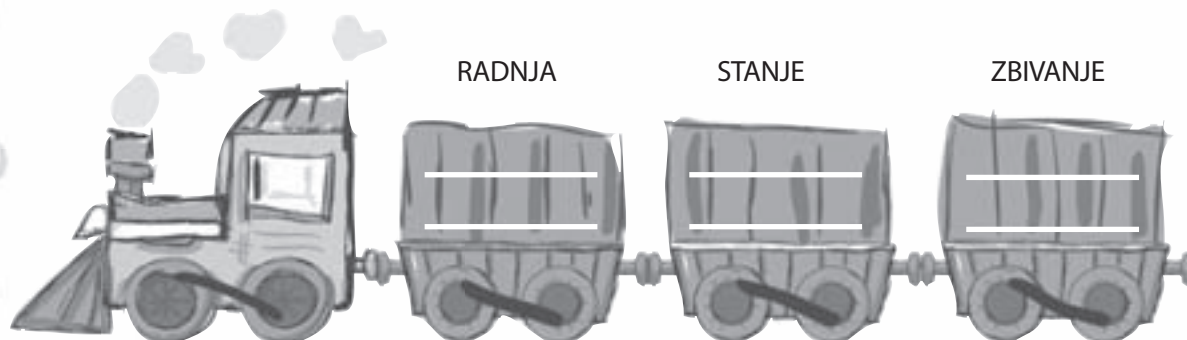

Relja Stojković, 7 godina –
Petrovaradionica

Hrckevi zadaci

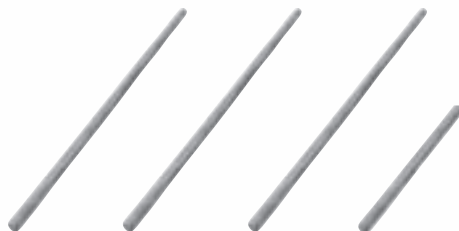
1. Lokomotiva nosi sve glagole, a ti rasporedi u točan vagon određenu riječ.
SKAČE, KOPA, SVIČE, GRMI, TUGUJE, SANJA

2. ŠTAP

Koliko jedan štap ima krajeva? Dva. A dva štapa? Četiri. A tri štapa? Šest.

Pitanje: Koliko krajeva ima tri i pol štapa?

3.

Riješi zadatak

- 6	
15	
9	
18	
12	

4. Ispuni prazna polja brojevima tako da sve jednakosti budu točne

9	-		=	7
+		+		+
	-	7	=	4
=		=		=
	-		=	

Ljeto priča priče

Novi ciklus Čitanjem do zvijezda

Najavljujemo!

Naredni kviz za poticanje čitanja za osnovce!
Čitanjem do zvijezda!

Ovogodišnja tema: *Ljeto priča priče*

Knjige za čitanje:

Julijana Matanović: *Vežanje tenisica s jednom nepoznanicom*

Jasminka Tihi-Stepanić: *Ljeto na jezeru Čiču*

Erich Kästner: *Blizanke*

Kategorije: kviz znanja i plakat

Kalendar natjecanja:

- školsko: svatko u svojoj školi u drugoj polovici siječnja 2019.
- međuškolsko (županijsko): u Gradskoj knjižnici Subotica u ožujku 2019.
- državno: u Čakovcu tijekom svibnja 2019.

Potražite knjige kod svojih nastavnika hrvatskog jezika i prepustite se novoj avanturi!

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Točan odgovor iz prošlog broja

Listopad je mjesec
KNJIGE

Nagrađeni detektivi:

Matija Matković – OŠ Matko Vuković, Subotica

Martina Šokčić – OŠ Dositej Obradović, Sombor

Nikolina Kolar – OŠ Matko Vuković, Subotica

Lana Poturica – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Filip Orlić – OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Marin Šimunović – OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Jakov Vukov – OŠ Matko Vuković, Subotica

Nikola Bajči – OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Filip Radičev – OŠ Moša Pijade, Bereg

Bojan Ostrogonac – OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Nagradno pitanje:

Prije koliko godina je rođen
pjesnik Jakov Kopilović?

KUPON

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

BOLESNI ANĐEO

 BIO JE VEOMA ZABRINUT. JEDAN OD
NJEGOVIH POMAGAČA SE RAZBOLIO. DOBIO JE
, A POSLA OKO PRIPREMANJA   BILO
JE PUVUNO. SVI SU SE ZABRINULI,
OD DJECE STALNO SU STIZALA. POTRAŽIO
JE POMOĆ OD NAJBOŁJE LJEČNICE . REKLA
MU JE DA MORA DVA DANA ODLEŽATI, PITI
 I JESTI   TE DA ĆE BRZO OZDRAVITI.

TAKO JE I BILO. KADA JE BOLESNI
VIDIO DA MU I   POMAŽU, ZAMOLIO JE
 DA U SVAKI STAVI   KAKO BI
I DJECA BILA ZDRAVA.

- SAMO DA IH NE UKRADE... - POMISLIO JE
 I STAVIO   U SVAKI I DOBRO GA
UPAKIRAO. TADA SE SJETIO DA JEDE SAMO
  I STALNO KAŠLJE I IMA KVARNE , PA
   NEĆE DIRATI !

Draga djeco, sveti Nikola je već jako blizu! Sigurno čekate ovog velikog sveca da vas posjeti. Napisali ste pismo? Ako još niste, evo kratkih uputa! Sveti Nikola se sigurno neće ljutiti ako bude grešaka, ali će voljeti ugledati da baš vi znate pisati pismo, jer i to treba znati!

MOLITVA SVETOM NIKOLI

Sveti Niko moli za me,
Da ne griješim sve te dane.
Da me vodi tvoja ruka sveta,
Kroz sve staze ovoga svijeta.

Sveti Niko molim tebe,
Da mi duša ne ozebe.
Da mi srce ljubav grije,
Da se svatko oko mene smije.

Od svetog Nikole nema ljepšeg sveca
donio mi papuče i četiri pereca.

Da je sveti Nikola
U godini dvaput
On bi mi donio
Čak i zimski kaput!

Znate li što sveti Nikola sve odijeva i nosi? Potražite točne odgovore i upišite ih u prazna polja.

SVETI NIKOLA
MISNICA
BRADA
BISKUPSKI ŠTAP
MITRA
DŽAK

U polje iznad sveca upiši svoje ime, a potom oboji sv. Nikolu.

Kako napisati pismo svetom Nikoli?

1. Pozdraviti Ga.
  2. Napisati mu nešto o sebi (koliko imaš godina, koji razred, što voliš)
  3. Da li se redovito moliš, ideš na misu?
  4. Što bi volio/la dobiti?
  5. Ako imaš tabelu s dobrim djelima, možeš mu i to staviti u pismo?
  6. Važno je da se potpišeš svojim imenom i prezimenom i da napišeš svoju adresu.
- Pismo možeš staviti u prozor.

U PARKU NA KLUPI

Danas sam susrela malu trogodišnju susjedu Kikicu. Plačući je trčala k meni. Primila sam je u naručje i otišle smo do klupe u parku, gdje mi je sjela u krilo.

Kroz suzice mi je rekla: »Mema, Mema (to znači Emanuela, samo što još ne zna točno reći)! Cica Mica mi je uginula. »Eto zašto želim sekicu, slatku seku, da imam koga zagrliti«. Tješila sam ju i milovala po glavi. Sjetila sam se da bi ju možda oraspoložila priča: »Hej Kikice, i ja sam nekad imala kućnog ljubimca. Znaš? Bio je to psić Bobi, ali pogodi što. I on je uginuo«. »Kako!? I ti si imala ljubimca?«, začuđeno me je upitala Kikica. »Da«, rekoh. »I on je uginuo? Joj... Kako, zašto? KAŽI MI MOOOOLIM TEEE!«, umilno mi je rekla. »U redu! Ali obećaj mi, nema više plakanja. U redu?«, pitala sam je. Potvrdno je klimnula glavom, a oči joj zablistale. »Slušaj, Kikice«, rekla sam, »bilo je to jedne subote

na večer kada mi se psić Bobi razbolio. Tata i ja smo ga odveli veterinaru. Meni je bilo zanimljivo, ali se Bobi nije lijepo proveo. Dobio je tri injekcije. Sutradan mu je bilo još gore. Ništa mu nije pomoglo, te je uginuo. Bila sam jako tužna zbog Bobija! Od roditelja sam zatražila zlatnu ribicu i nazvala ju Miki. Znaš mog Mikija. Svaki dan sam pričala s njim i postali smo NAJBOLJI prijatelji. Ali nemoj se brinuti. Iako volim Mikija, NIKAD neću zaboraviti Bobija«. Kikica se nasmješila. Prislonila je glavicu na moje rame, a ja sam joj poljubila kosicu.

Ono što Kikici nisam rekla (kako ju ne bih rastušila) je to da još ponekad tiho zaplačem i zagrlim malog plišanog psića koji me podsjeća na Bobija, te zaspim sa suzom na obrazu.

Emanuela

VOLIM VOJVODINU

Brrrr, baš je hladno. Stiže nam zima. Stoga predlažem da se udobno smjestite pored tople peći i riješite ovaj edukativni kviz o Vojvodini koji smo i u ovom broju Hrcka pripremili za vas.

Uživajte!

1. Što predstavlja centralni arhitektonski simbol grada Sombora?

- a) Gradska kuća – Varoška kuća, Magistrat
- b) Stari mlin
- c) Gradska knjižnica
- d) Franjevački samostan

Ova prekrasna građevina nastala je na temeljima nekadašnjeg kaštela grofa i kapetana **Jovana Brankovića**. Već dva i pol stoljeća slovi za arhitektonski simbol grada Sombora. Današnji izgled je dobila 1842. godine i do prije nešto više od 50 godina bila je sjedište lokalne samouprave.

3. Kako se zove ovaj dio bunjevačke nošnje na slici?

- a) igrač
- b) turnir
- c) mider
- d) tkanica

Bunjevačka nošnja se sastoji iz nekoliko dijelova. Može biti radna i svečana. Ovaj šlingovni detalj sa slike vezivao se u mašnu na samom kraju oblačenja. Njega su žene ručno izrađivale, *šlingovale*.

2. U Subotici je ovog mjeseca održan prvi festival koje vrste tradicijskog stvaralaštva?

- a) tradicijskih glazbala
- b) tradicijskog sviranja
- c) tradicijskog plesa
- d) tradicijskog pjevanja

HKC *Bunjevačko kolo* iz Subotice je veoma uspješno 11. studenog organizirao prvi festival tradicijskog stvaralaštva na kojem je nastupilo nekoliko pjevačkih skupina iz Srbije i Hrvatske. Radujemo se narednom.

4. Kod kojeg mjesta nastaje rijeka Krivaja?

- a) Sombora
- b) Žednika
- c) Zrenjanina
- d) Subotice

Rijeka Krivaja je nastala sastajanjem nekoliko potoka u predjelu Subotičke pješčare. Ime je dobila po svom krivudavom toku. Duga je 109 km i najduža je rijeka koja u cijelosti teče kroz Vojvodinu.

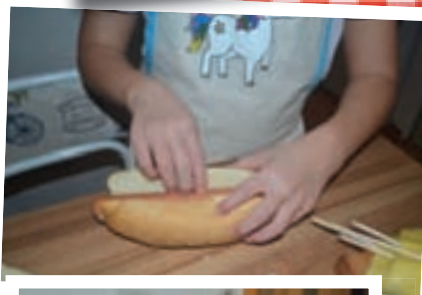
Oljina piratska marendica

Priprema:

1. Hrenovke skuhati.
2. Kifle razrezati po sredini, ali ne do kraja. U razrez staviti kuhane hrenovke.
3. Od sira izrezati jedra, staviti ih na štapiće i zabosti u hrenovke.

Dobar tek!

Oljinu piratsku marendu je za vas pripremila **Olja Mataija**. Olja pohađa treći razred Osnovne škole *Matko Vuković* u Subotici. Jako voli crtati (i to joj ide veoma lijepo), sanjariti, čitati i voziti bicikl.

Vrijeme pripreme:
6 minuta

Potrebni sastojci:

hrenovka

sir

kifla

štapić

Jeste li ZNALI?

Koji su najveći gradovi u Hrvatskoj? (II dio)

Najveći gradovi u Hrvatskoj su Zagreb, Split, Rijeka i Osijek. **Rijeka** (talijanski i mađarski: Fiume), najveća je hrvatska luka, treći po veličini grad u Hrvatskoj te administrativno središte Primorsko-goranske županije. Grad Rijeka s okolicom (bivša općina Rijeka – Kastav, Viškovo, Grobnik, Kostrena, Bakar, Kraljevica, Klana) ima 250.000 stanovnika. Mađar-

ska je vlada još u 19. stoljeću zbog idealnog zemljopisnog položaja i dubine mora u Kvarnerskom zaljevu razvila Rijeku u jednu od najvećih europskih luka i moćno industrijsko središte. Prva nogometna utakmica na području Hrvatske odigrana je u Rijeci. Godine 1873. na inicijativu Roberta Whiteheada, inženjera i vlasnika tvornice Torpedo, utakmicu su odigrale momčadi sastavljene od djelatnika Mađarskih željeznica s jedne i engleskih radnika s druge.

Osijek je grad u istočnoj Hrvatskoj. Smješten je u ravnici na desnoj obali rijeke Drave između 16-og i 24-og kilometra od ušća u Dunav. Najveći je grad u Slavoniji, četvrti po veličini grad u Hrvatskoj te sjedište Osječko-baranjske županije. Grad je industrijsko, upravno, sudsko i kulturno središte. Osijek je grad s najviše zelenila i zelenih površina u Hrvatskoj; na području grada nalazi se 17 parkova u ukupnoj površini od 394.000 m². U samome naselju Osijeku živi 84.104 stanovnika, a na području administrativnoga Grada Osijeka 108.048 stanovnika (Popis stanovništva iz 2011. godine). Tvrđa je povijesna jezgra Osijeka, ostatak nekadašnje osječke tvrđave koji je postupno prerastao u gradski prostor. Podignule su je austrijske vojne vlasti nakon oslobođenja od Turaka 1687. godine, kao sjedište generalata i važnu obrambenu točku jugoistočnog dijela carstva.

KINOMANIJA

PRINCEZA I ZMAJ, BESKRAJNA PRIČA

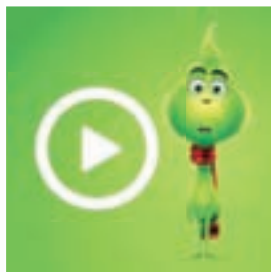
Na proslavi svog sedmog rođendana mala princeza Sofija luta kroz tajne odaje dvorca i pronalazi Čarobnu

knjigu koja je vodi u Čudesnu zemlju. U tom svijetu punom zmajeva, živopisnih stvorenja i gnoma, Sofija započinje svoju uzbudljivu pustolovinu u potrazi za zrcalom koje ju može povezati sa svojim prijateljima u dalekoj zemlji. U toj avanturi saznaje kako u njenom dvorcu postoji tajno zrcalo pomoću kojeg se može povezati sa svojom majkom koja je napustila kralja Alistera dok je ona bila još beba. Vraća se doma sa svojim najboljim prijateljem zmajem i saznaje da je zrcalo sakrio pokvareni savjetnik kralja Alistera. Sofija i Zmaj zajedno kreću u potragu za čarobnim zrcalom, pronalaze majku i protjeruju zlog savjetnika s dvora.

GRINČ

Grinč je priča o neobičnom mrzovoljnom ciniku koji kreće u misiju ukrasti Božić, a čije se srce do kraja te avanture mijenja zahvaljujući neobuzdanom duhu djevojčice koja vjeruje u Božić i čaroliju praznika. Grinč živi usamljeničkim životom u svojoj špilji, a jedino tko mu pravi društvo je njegov vjerni pas Maks. I svake godine,

pred Božić, Grinča sve više i više nervira sve veća i svjetlija i glasnija praznična atmosfera. Kada grad objavi da je u planu ukrašavanje tri puta većeg bora nego do tada, Grinč shvaća da je jedino što mu preostaje kako bi sebi osigurao malo mira i tišine,

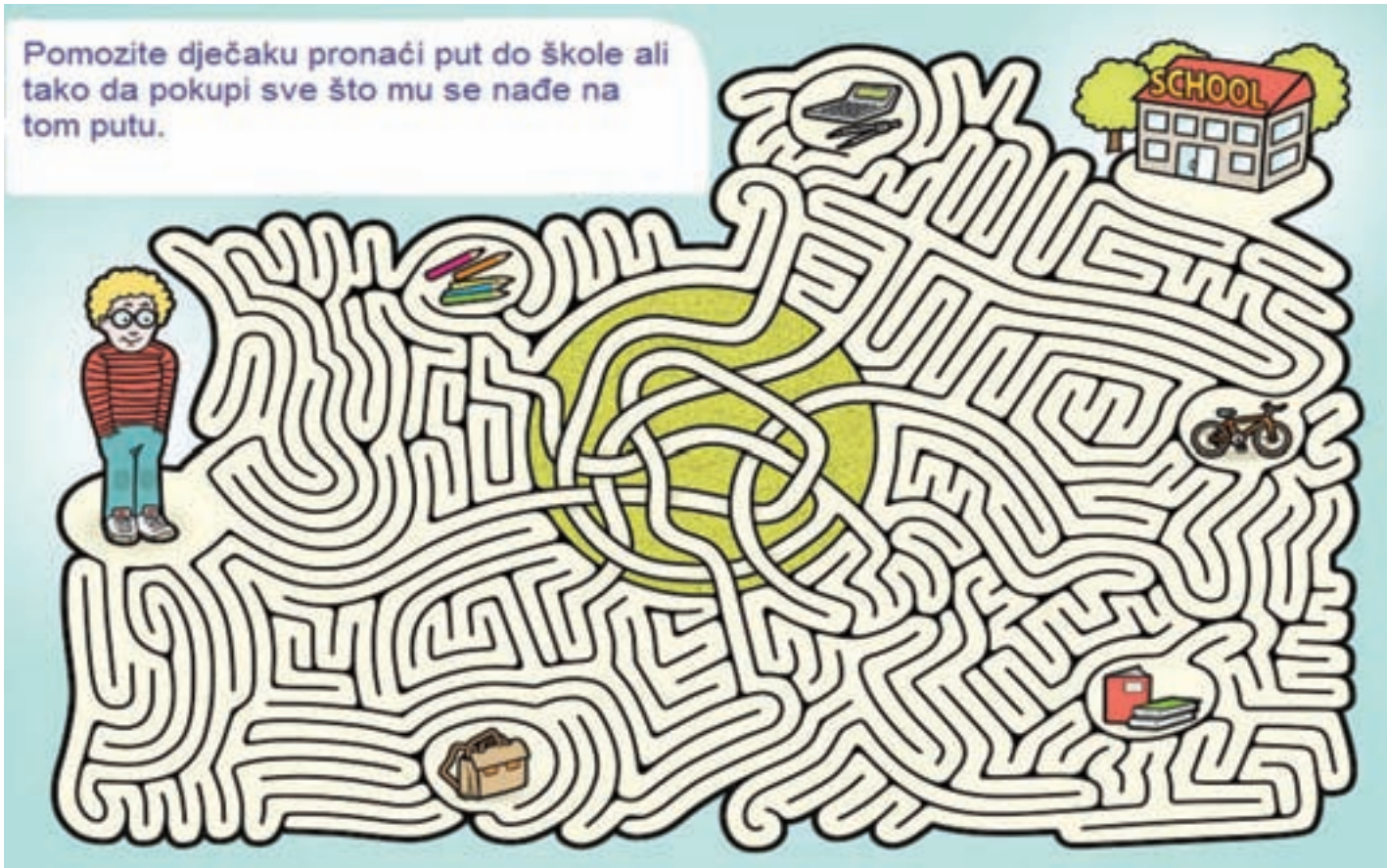
da ukrade Božić. Kako bi to izveo, riješio je maskirati se u Djeda Božićnjaka.

U osam smjerova pronađi i precrtaj pojmove: džungla, rijeka, čamac, grm, špilja, more, pijesak, motorkotač, bicikl, dućan, kamen, ljestve, majmun, slon, šišmiš, konj, zec, mjesec, nebo, noć, jutro, duga, dar, brzo, trn, tv, čaj. Preostala slova dat će konačno rješenje – naziv za vrstu životinja po mjestu boravka. Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmismjerke.

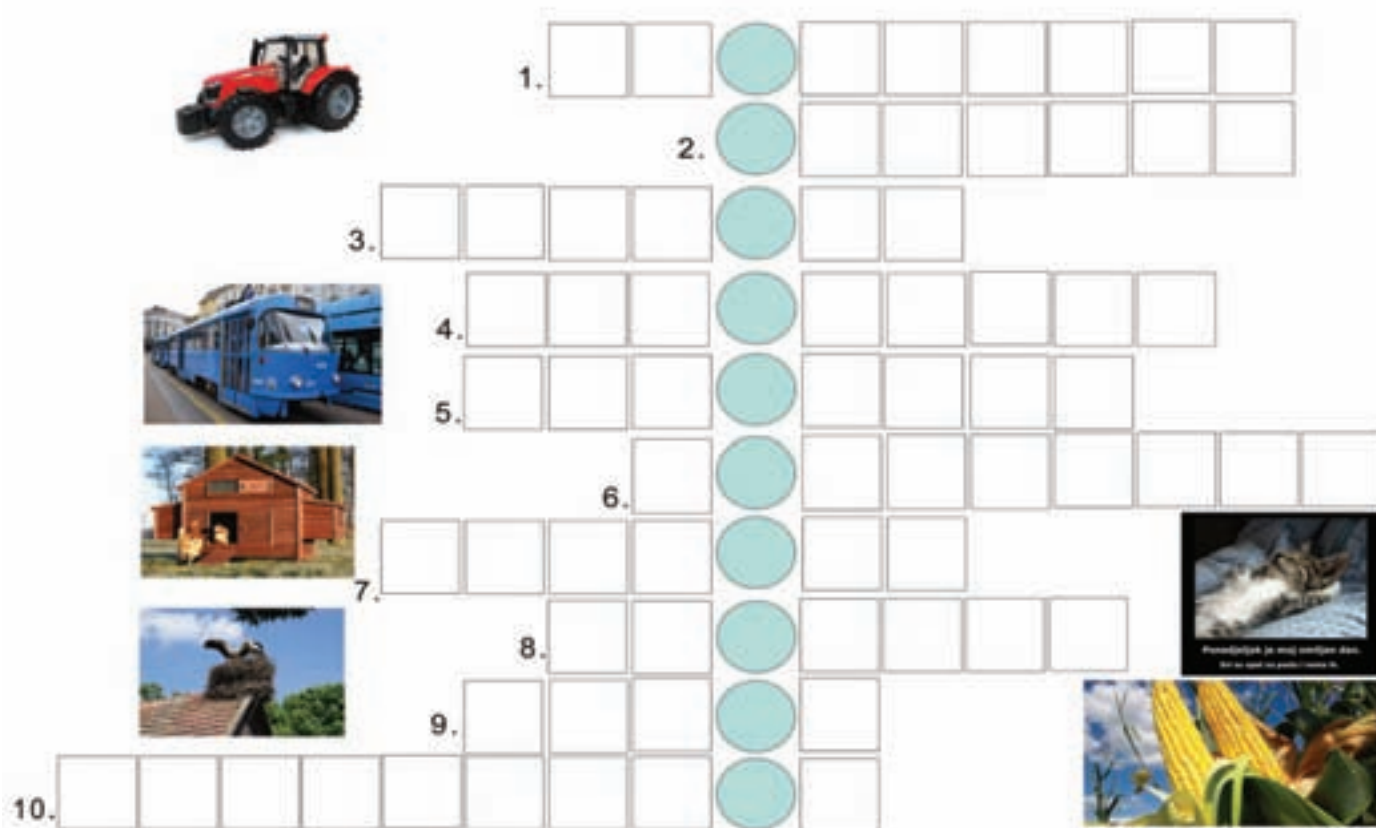
Z	Š	Č	A	T	O	K	R	O	T	O	M
V	E	N	R	T	C	E	S	E	J	M	A
T	U	C	M	S	C	O	Z	R	B	K	J
N	E	M	A	K	A	C	E	J	I	P	M
O	R	T	U	J	M	E	Ž	N	C	Š	U
R	I	J	E	H	A	I	O	D	I	I	N
O	V	O	N	L	Č	L	U	E	K	M	A
B	T	O	G	D	S	Ć	R	K	L	Š	Lj
E	Ć	N	U	R	A	O	O	I	Nj	I	I
N	U	G	E	N	M	Nj	R	A	D	Š	P
Dž	A	J	A	Č	E	V	T	S	E	Lj	Š

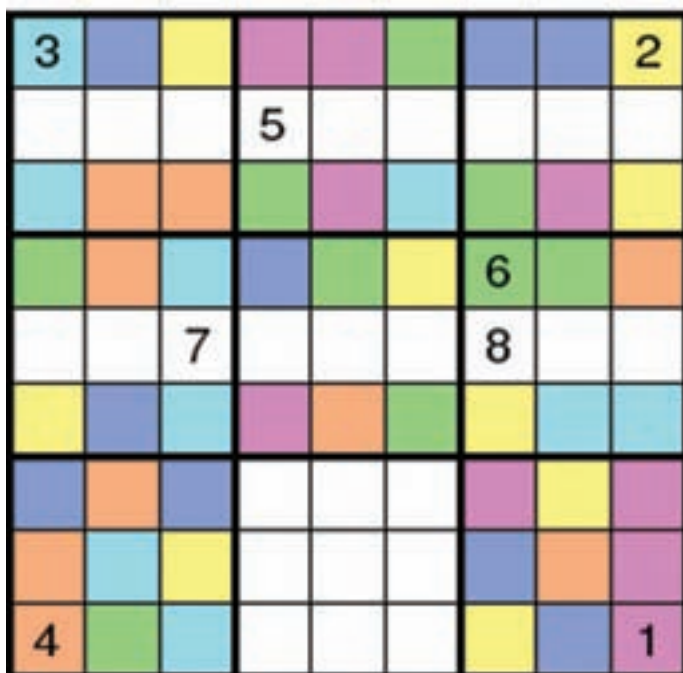
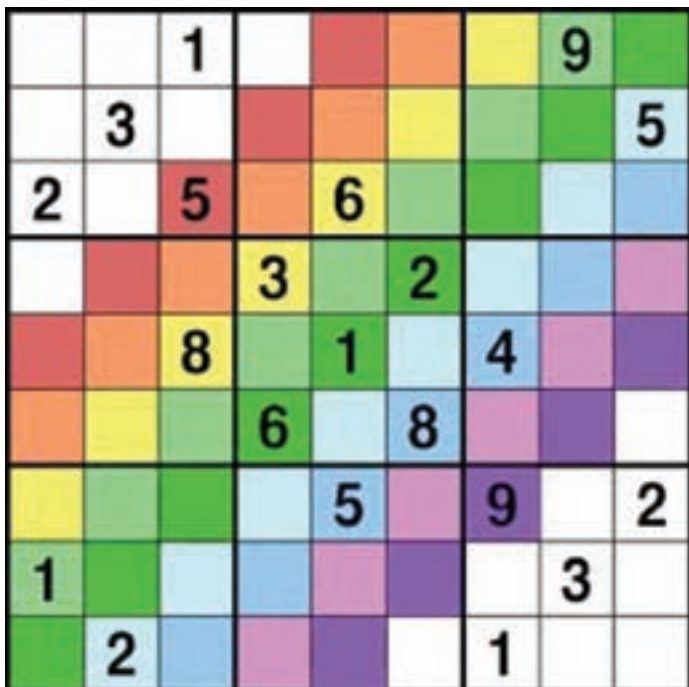
Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš rješenje, drugi naziv za vlakovođu.

1. Mala ptica selica crno – bijele boje i repa u obliku slova V ; 2. Motorno vozilo koje vuče poljoprivredne alatke i strojeve ; 3. Žitarica čiji je plod klip ; 4. Dokument kojim građanin dokazuje državljanstvo ; 5. Nastamba u koju ptice polažu svoja jaja i leže na njima ; 6. Nastamba u kojoj žive kokoši ; 7. Gradsko prometno sredstvo za prijevoz putnika po tračnicama ; 8. Rubni dio ceste po kojemu se kreću pješaci, a katkad i biciklisti ; 9. Drugi naziv za alat, predmet napravljen za obavljanje kakvoga posla ; 10. Prvi dan u tjednu.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvog zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

Pa što ako je kiša?

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

Ajde što si ti dovoljno zveknuta da ideš po ovom vremenu, ali što meni bi da pođem s tobom...

Ej, ne gnjavi, molim te.

Uostalom šta mi je trebalo kampirati u ovoj šumetini.

Ma dobro... Zato je tu gorska služba spasavanja...

BRRM!!

Heh... Dečki, kao što rekoh, pomoć stiže na vrijeme.

Evo ga prijatelji, sve neophodne stvari su stigle.

To Zveki! Taman da preguramo do kraja vikenda.

Meni ne morate zahvaljivati, ionako ću poslije ovoga »kijameta« biti bolestan.

A ja bih ga željela uvjeriti na ovo gleda bar malo vedrije...